

Tomasz Grabia, Mariusz Nyk

EKO NO MIA

**Zadania i ćwiczenia
z elementami
ekonomii menedżerskiej**

EKO

NO

MIA

WYDAWNICTWO
UNIWERSYTETU
ŁÓDZKIEGO

Tomasz Grabia, Mariusz Nyk

EKO NO MIA

**Zadania i ćwiczenia
z elementami
ekonomii menedżerskiej**

Tomasz Grabia, Mariusz Nyk – Uniwersytet Łódzki
Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny
Katedra Mikroekonomii, 90-214 Łódź, ul. Rewolucji 1905 r. nr 41/43

RECENZENT

Halina Sobocka-Szczapa

REDAKTOR INICJUJĄCY

Monika Borowczyk

REDAKTOR WYDAWNICTWA UŁ

Joanna Balcerak

SKŁAD I ŁAMANIE

AGENT PR

PROJEKT OKŁADKI

Katarzyna Turkowska

© Copyright by Authors, Łódź 2018

© Copyright for this edition by Uniwersytet Łódzki, Łódź 2018

Wydane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

Wydanie I. W.08585.18.0.K

Ark. wyd. 6,0; ark. druk. 12,875

ISBN 978-83-8142-130-0

e-ISBN 978-83-8142-131-7

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

90-131 Łódź, ul. Lindleya 8

www.wydawnictwo.uni.lodz.pl

e-mail: ksiegarnia@uni.lodz.pl

tel. (42) 665 58 63

Spis treści

Wstęp	9
-------	---

ROZDZIAŁ 1

Analiza rynku	11
Test prawda-falsz	11
Test jednokrotnego wyboru	12
Zadania	16
Odpowiedzi	29

ROZDZIAŁ 2

Teoria wyboru konsumenta	31
Test prawda-falsz	31
Test jednokrotnego wyboru	33
Zadania	39
Odpowiedzi	44

ROZDZIAŁ 3

Funkcjonowanie przedsiębiorstwa w różnych formach rynkowych	45
Test prawda-falsz	45
Test jednokrotnego wyboru	47
Zadania	51
Odpowiedzi	61

ROZDZIAŁ 4

Decyzje menedżerskie	63
Test prawda-falsz	63
Test jednokrotnego wyboru	64

Zadania	68
Odpowiedzi	75
ROZDZIAŁ 5	
Rachunki narodowe i równowaga makroekonomiczna	77
Test prawda-falsz	77
Test jednokrotnego wyboru	80
Zadania	88
Odpowiedzi	97
ROZDZIAŁ 6	
Polityka fiskalna	99
Test prawda-falsz	99
Test jednokrotnego wyboru	101
Zadania	104
Odpowiedzi	109
Rozdział 7	
Polityka pieniężna	111
Test prawda-falsz	111
Test jednokrotnego wyboru	113
Zadania	117
Odpowiedzi	122
ROZDZIAŁ 8	
Rynek pracy	123
Test prawda-falsz	123
Test jednokrotnego wyboru	126
Zadania	133
Odpowiedzi	141

ROZDZIAŁ 9

Inflacja	143
Test prawda-falsz	143
Test jednokrotnego wyboru	145
Zadania	148
Odpowiedzi	151

ROZDZIAŁ 10

Zależności między inflacją a bezrobociem	153
Test prawda-falsz	153
Test jednokrotnego wyboru	155
Zadania	159
Odpowiedzi	162

ROZDZIAŁ 11

Cykl koniunkturalny	163
Test prawda-falsz	163
Test jednokrotnego wyboru	164
Zadania	168
Odpowiedzi	171

ROZDZIAŁ 12

Model IS – LM	173
Test prawda-falsz	173
Test jednokrotnego wyboru	175
Zadania	179
Odpowiedzi	181

ROZDZIAŁ 13

Funkcjonowanie gospodarki otwartej	183
Test prawda-falsz	183
Test jednokrotnego wyboru	184

Zadania	189
Odpowiedzi	191

ROZDZIAŁ 14

Analiza ekonomiczna. Dobre praktyki	193
Test prawda-falsz	193
Test jednokrotnego wyboru	194
Zadania	196
Odpowiedzi	203
Bibliografia	205

Wstęp

Niniejsza książka została przygotowana z myślą o studentach takich kierunków ekonomicznych, jak: ekonomia, rachunkowość, finanse, stosunki międzynarodowe, zarządzanie, gospodarka przestrzenna, inwestycje i nieruchomości, ale także dla osób zainteresowanych ugruntowaniem i pogłębianiem wiedzy, kwalifikacji i umiejętności z obszarów mikro- i makroekonomii.

Autorzy przed podjęciem decyzji o napisaniu tej książki dokonali pogłębionych studiów już istniejących zbiorów zadań z obszaru mikro- i makroekonomii, ekonomii menedżerskiej oraz rachunku optymalizacyjnego. Tym samym znalazły się w niej zadania o zróżnicowanym poziomie trudności, uwzględniające podstawowe problemy mikro- i makroekonomiczne. Wśród tych pierwszych uwzględniono również elementy ekonomii menedżerskiej, którym poświęcono osobny rozdział.

Celem, jaki przyświecał autorom, było usystematyzowanie zagadnień ekonomicznych, które zostały zaprezentowane w czternastu rozdziałach, będących odzwierciedleniem problemów najczęściej poruszanych podczas cyklu wykładów z ekonomii. Ponadto zamierzeniem autorów było opracowanie pozycji uzupełniającej do znanych podręczników oraz zbiorów zadań do ekonomii. W głównej mierze przedstawione testy i zadania są oparte na treściach przedstawionych w podręczniku *Podstawy ekonomii* pod red. R. Milewskiego i E. Kwiatkowskiego (wydania z 2005 i 2018 r.). W niektórych przypadkach do rozwiązania niezbędna jest także wiedza poszerzona o znajomość zagadnień zawartych w podręcznikach zatytułowanych *Makroekonomia* autorstwa R.E. Halla i J.B. Taylora (np. zadania 6.8, 7.8, 10.4) oraz N.G. Mankiwa i M.P. Taylora (np. zadanie 9.6). Z kolei do rozwiązania większości poleceń zawartych w rozdziale 4. wymagana jest znajomość wybranych problemów opisanych w podręczniku W.F. Samuelsona i S.G. Marksa pt. *Ekonomia menedżerska*.

W swojej strukturze każdy z rozdziałów zawiera testy prawda-fałsz, testy jednokrotnego wyboru (co oznacza, że zawsze należy wybrać tylko jedną, najlepiej pasującą odpowiedź, nawet wówczas, gdy inna również wydaje się w miarę poprawna) oraz problemy w formie zadań do

rozwiązania. W przypadku wszystkich testów na końcu poszczególnych rozdziałów zamieszczono prawidłowe odpowiedzi, natomiast zadania autorzy pozostawiają czytelnikom do samodzielnego rozwiązania. Wyjątkiem jest rozdział 14., w którym umieszczono kilka *case studies*, pozwalających na wykorzystanie treści poruszanych w zbiorze w praktyce gospodarczej.

Autorzy żywią nadzieję, że pojawienie się kolejnego zbioru zadań pozwoli jego użytkownikom szerzej zapoznać się z problematyką z zakresu ekonomii oraz zrozumieć kategorie ekonomiczne i mechanizmy, na których podmioty gospodarujące opierają swoje działanie.

Tomasz Grabia, Mariusz Nyk

ROZDZIAŁ 1

Analiza rynku

Test prawda-fałsz

1. Krzywa możliwości produkcyjnych wskazuje na poziom produkcji wszystkich przedsiębiorstw w kraju.
2. Koszt alternatywny stanowi koszt księgowy.
3. Koszt ekonomiczny to koszt utraconych możliwości.
4. Koszt ekonomiczny stanowi koszt księgowy z uwzględnieniem kosztu alternatywnego.
5. Mikroekonomia to nauka zajmująca się procesami zachodzącymi na poziomie podmiotów gospodarczych.
6. Makroekonomia to nauka zajmująca się badaniem procesów zachodzących na wyodrębnionych rynkach pracy, kapitału i ziemi.
7. Makroekonomia bada procesy zachodzące w gospodarce narodowej.
8. Tworzeniem zasad, według których powinna funkcjonować gospodarka, zajmuje się ekonomia normatywna.
9. Przedstawieniem i opisem rzeczywistości gospodarczej zajmuje się ekonomia pozytywna.
10. Zasoby ludzkie są nieograniczone, co pozwala na pełną realizację potrzeb.
11. Czynniki ludzkie to zasoby, które człowiek angażuje do produkcji dóbr.
12. Zjawisko rzadkości dóbr występujące w procesach gospodarczych oznacza niedobór potrzeb w stosunku do ilości dóbr.
13. Przyczyną rzadkości dóbr jest nienasyconosc potrzeb.
14. Zasada optymalizacji polega na ustalaniu takich rozmiarów produkcji, aby podmiot gospodarczy nie był zainteresowany ich zmianami.

15. W okresie długim podaż jest sztywna.
16. Krzywa popytu ma dodatnie nachylenie, gdyż zmiana ceny powoduje zmiany popytu.
17. Paradoks R. Giffena dotyczy dóbr wyższego rzędu.
18. Ustalenie ceny minimalnej jest korzystne, gdyż wpływa na zwiększenie popytu świadczącego o równowadze.
19. Zakup nowej technologii (bardziej wydajnej) powoduje, że krzywa popytu ulegnie przesunięciu w prawo.
20. Elastyczność oznacza stopień reakcji popytu lub podaży na czynniki je określające.
21. Elastyczność cenowa popytu równa 1 oznacza, że zmiana ceny nie spowodowała zmiany popytu.
22. Podaż jest sztywna względem ceny w ultrakrótkim okresie.
23. Każde dobro podrzędne jest dobrem podstawowym.
24. Każde dobro podstawowe jest dobrem podrzędnym.
25. Elastyczność dochodowa mniejsza od zera świadczy o tym, że analizowane dobro jest dobrem niższego rzędu.
26. Krzywa podaży może ulec przesunięciu w górę, gdy dochód konsumenta zmniejszy się.
27. Parametr przy zmiennej określającej popyt na dobro X wskazuje na kierunek i stopień wpływu.
28. Zmiana wyrazu wolnego w funkcji podaży spowoduje przesunięcie funkcji o wektor.
29. Elastyczność funkcji popytu pozwala określić, w jakim stopniu konsument reaguje na zmianę kosztów produkcji.
30. Polityka państwa w obszarze podatków może wpłynąć na wielkość podaży dobra.

Test jednokrotnego wyboru

1. Jeśli cena dobra X wynosi 100 zł, popyt na nie wynosi 2000 szt., a cenowa elastyczność popytu równa jest $|2|$, to o ile zmieni się popyt, gdy cena wzrośnie do 150 zł:
 - a) spadnie o 100 szt.;
 - b) wzrośnie o 100 szt.;

- c) spadnie o 100%;
 d) wzrośnie o 100%.
2. Jeśli popyt dany jest wzorem funkcji $Pp\ x = 50 - 5Cx$, a podaż $Pd\ x = 2 + 3Cx$, gdzie Cx to cena dobra X ; wówczas:
- a) równowaga na rynku nie może być osiągnięta z powodu braku poziomu ceny;
 b) państwo powinno ustalić cenę minimalną, gdyż brakuje równowagi na rynku;
 c) rynek nie ma szans osiągnięcia równowagi;
 d) rynek miałby szansę na równowagę, gdyby wielkość produkcji wynosiła 20 szt., zaś cena 6 zł.
3. Jeśli dochód (D) konsumenta wynosi 100 zł, a cena dobra $Cy = 1$ zł, to cena dobra Cx powinna wynosić....., aby konsument nabył 30 szt. dobra X ,
- a) 3 zł, jeśli funkcja popytu ma postać $Pp\ x = D - 30Cx + 20Cy$;
 b) 13 zł, jeśli funkcja popytu ma postać $Pp\ x = D + 30Cx - 20Cy$;
 c) 3 zł, wówczas dla funkcji popytu $Pp\ x = D - 30Cx + 20Cy$ jest spełniona równowaga rynkowa;
 d) 13 zł, wówczas dla funkcji popytu $Pp\ x = D + 30Cx - 20Cy$ jest spełniona równowaga rynkowa.
4. Gdy cena masła wzrośnie z 2 zł do 3 zł, a elastyczność mieszana margaryny i masła wynosi 2, to popyt na margarynę:
- a) spadnie o 100%;
 b) wzrośnie o 100%;
 c) nie można udzielić odpowiedzi na to pytanie, gdyż nie znamy wyjściowego popytu na margarynę;
 d) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.
5. Krzywa transformacji przedstawia:
- a) wielkość podaży dobra X na rynku;
 b) możliwości produkcyjne gospodarki;
 c) jest odzwierciedleniem potrzeb konsumenta;
 d) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.
6. Zasoby kapitałowe to:
- a) środki pracy (maszyny, narzędzia, urządzenia);
 b) poziom zatrudnienia;
 c) efekty działania sił natury;
 d) ropa naftowa.

7. Proces gospodarowania obejmuje:
 - a) produkcję i handel;
 - b) usługi, budownictwo, konsumpcję;
 - c) produkcję, podział, wymianę, konsumpcję;
 - d) wiedzę, doświadczenie, kreatywność, przedsiębiorczość.
8. Wskaż prawdziwe stwierdzenie:
 - a) Czynniki produkcji to wyłącznie zasoby, które podlegają przetworzeniu w procesie produkcji.
 - b) Czynniki produkcji to zasoby, które człowiek angażuje wyłącznie do produkcji dóbr konsumpcyjnych.
 - c) Czynniki produkcji to zasoby, które człowiek angażuje do produkcji dóbr i usług.
 - d) Czynniki produkcji to środki pracy z wyłączeniem przedmiotów pracy.
9. Równowaga na rynku:
 - a) jest określona, gdy występuje dokładnie tyle towarów, na ile występuje zapotrzebowanie;
 - b) ma miejsce, gdy niedobór towarów przekształca się w nadwyżkę towarową;
 - c) jest do osiągnięcia szczególnie w systemie nakazowo-rozdzielczym, bowiem dominująca rola państwa sprzyja kształtowaniu cen równowagi;
 - d) stanowi przejaw czysto teoretycznych rozważań.
10. Na przesunięcie krzywej podaży ma wpływ:
 - a) zmiana technologii produkcji;
 - b) wzrost dochodów konsumenta;
 - c) zmniejszenie ceny dobra komplementarnego;
 - d) zwiększenie ceny dobra substytucyjnego.
11. Równowaga na rynku miodu może być zakłócona przez:
 - a) wzrost ceny miodu;
 - b) upowszechnienie się mody na spożywanie miodu z różnymi napojami;
 - c) nałożenie podatku akcyzowego na miód;
 - d) wszystkie powyższe odpowiedzi są prawidłowe.
12. Cena minimalna:
 - a) jest zawsze niższa od ceny równowagi rynkowej;
 - b) jest zawsze wyższa od ceny równowagi rynkowej;

- c) jest tożsama z ceną równowagi rynkowej;
 - d) nie występuje w krajach, gdzie mamy do czynienia z gospodarką rynkową.
13. Zadaniem ceny maksymalnej jest:
- a) doprowadzenie do stanu równowagi rynkowej;
 - b) dbanie o interesy producentów;
 - c) dbanie o interesy konsumentów;
 - d) niwelowanie nadwyżek i niedoborów towarów.
14. Cena równowagi rynkowej wzrośnie, gdy:
- a) nastąpi wzrost popytu w wyniku wzrostu dochodów konsumentów, zaś położenie krzywej podaży nie zmieni się;
 - b) nastąpi wzrost podaży w wyniku wzrostu wydajności pracy, zaś położenie krzywej popytu nie zmieni się;
 - c) nastąpi spadek popytu w wyniku wzrostu dochodów, zaś analizowane dobro jest dobrem niższego rzędu;
 - d) nastąpi spadek podaży w wyniku ekspansywnej polityki podatkowej, zaś analizowane dobro jest dobrem wyższego rzędu.
15. Wzrost ceny herbaty o 30% spowodował spadek popytu na nią z 6 szt. do 3 szt. Wówczas:
- a) popyt na herbatę jest mało elastyczny;
 - b) popyt na herbatę jest wysoko elastyczny;
 - c) elastyczność cenowa popytu na herbatę wynosi 0,3;
 - d) elastyczność cenowa popytu na herbatę wynosi $-0,3$.
16. Cena dobra X spadła o 40%, popyt na dobro Y pozostał bez zmian. Wówczas:
- a) elastyczność mieszana popytu na dobro Y wynosi 4;
 - b) elastyczność mieszana popytu na dobro Y wynosi 0,4;
 - c) elastyczność mieszana popytu na dobro Y wynosi 0;
 - d) nie można obliczyć elastyczności mieszanej popytu na dobro X.
17. Elastyczność dochodowa popytu na dobro X wynosi 0,6. Jak zmieni się popyt na to dobro, jeżeli dochód konsumenta wzrośnie o 2%:
- a) wzrośnie o 1,2%;
 - b) spadnie o 1,2%;
 - c) nie zmieni się;
 - d) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa.